

Dezi Hirlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL:
SZENTGYURGY-TÉR 4. TEL. 2-52

Régi frázis

Ért, egy elavult szatirikus jelző dobódott a viták porondjára, — a vasalt nadrág-
gonyolódó csiptető szólama. A vasalt
nadrágokról szól az ének, akik már nin-
nek, vagy ha túl is élték néhányan a há-
tu özőnvezét, akkor sem kereshetők a
gyar kisebbség lesújtott, pusztuló fábo-
ban. A vasalt nadrág ugyanis a gögös
ancsoló jólét, a kasztizárkózottság
n intézett hol politikai, hol társadalmi
nyrőppentyű volt, félig komoly, félig tré-
itélet az olyan mentalitású emberekkel
mben, akiket elvakított vagyonuk, hatal-
k, vagy kivételes társadalmi helyzetük
értékelt tudata. A gunnyal az iróniával
n lehet perbe szállni. A bon mot ha egy-
r mélyen a közből támad, mindig meg-
n az igazsága. Valóban volt, létezett egy
n vasalt nadrágos mentalitás is, amint
y minden társadalmi formának minden
ben megvannak az ellenszenvés és súlyo-
n elítélendő megnyilvánulásai is. Ma azon-
gy véljük merő anakronizmus már ez
zó, amely a békegondolkozásnak bizonyos
rdüléseit ostromozta ily találoán. Hol van
ni időnkben, hol van épp a mi magyar ki-
bbségi körünkben az a vagyon, az a hata-
n, vagy az a kivételes társadalmi helyzet,
ely derűsen nyegle előítéleteknek meg-
ya lehetne? Hova tűntek a vasalt nadrág-
k fűződő hatalmi komplexumok és hova
t el maga a vasalt nadrág? A vasalt nad-
g helyét már régesrég a foltozott nadrág
lalta el és egy oly társadalom vívódik a
harcában, amelynek széthullott a bir-
a, elveszett a hivatása, hivatata, teljes
szében a súlyosan helyzetettek, a kivéte-
en terhelték versenyét futja. Nem, erre a
adalomra, amely a lét vagy nem lét
emén birkózik, erre a társadalomra való-
a még legtávolabb vonatkozásban sem
almazható a vasalt nadrág frázisa. Épp
an anakronizmus ez, mintha a rendiség
y a hübriség visszaállításáról hallan-
k. A vasalt nadrág frázisa temetők ka-
t döngeti. Meghalt korok viszonyaihoz
adó előítéleteket, amelyek soha többé
n támadnak föl a múltból. A halottak
n nem bántanak. De bántják inkább az
et és az elviselhető létet egy mind job-
n feltámadó zabolátlanság és vagyonfalo-
zóság. Az ujonnan támadt vagyonok és
mindentől elrugaskodott skrupulus nélküli
kehalmozás, ezek a ma bajai. E pillanat-
n például Stavitszky esete a legkiáltóbb,
ennek a közimoralitásnak végteleneke
kozatai és kimeríthetetlenek a változatai
ban az óriási anarchiában, amelyet „mai
gazdasági rend”-nek nevezünk. A Kreu-
keréről és a többiekéről már nem is beszé-
k. És nem beszélünk arról, hogy mi min-
néle jogcimen lehet ma keresni, létezni,
aggazdagodni. Az egész kereső élet szatu-
va van ilyen elemekkel. Ugyanezt a bees-
en mentalitást lehet megtalálni a legvic-
tisabb viszonylatokban is, csak hogy a
delgés és az irreális kereset törpéit nem
eugenernek hívják, hanem esirkefogókat
gy bármi másnak. A levegőből, a semmi-
l keletkeznek kis-, közép- és nagyvagyok-
k. Néhány év előtt még talán gyanus
nki volt a milliomos. És neki aztán
nyelg vasalt a nadrágja és Angliából vette
posztót. Nézzük csak jól meg ezt a típust
szolgáltassunk velük szemben némi igaz-
got a régi vasalt nadrágnak is, ha már
bb az őszinteség kiméletlenségével meg-
ondtuk róla a véleményünket. Bizony az a
gös mentalitás nem pusztán kiváltott kül-
ből állott. A nagy hibák mellett ott voltak

Kiméretlen harcot hirdet a miniszter a szélsőséges mozgalmak ellen

Az igazságügyminiszter a szélsőséges
mozgalmak elleni küzdelem kapcsán kör-
rendeletet intézett az összes ügyész-
gek vezetőihez. Felhívja a miniszter fig-
yelmüket az ebben az ügyben 1933-ban
már kiadott 42.843 és 96.558. számú
rendeletekre és hangsúlyozza, hogy az
állam biztonsága, a közrend és a nyugalom
megővése szempontjából fontos a
szélsőséges elemek pusztító céljai elleni
harc.

Rámutat arra, hogy a szélsősé-
s mozgalmak olyan politi-
kai tendenciákat követnek,
amelyek a román nép jellemétől
és lelkétől teljesen távol álla-
nak.

Az igazságügyminiszter felhívja az
ügyészségek vezetőit, kísérik figyelem-
mel a szélsőséges mozgalmakat és azok

vezetőit és amennyiben szükségesnek
mutatkozik, tegyenek azonnal jelentést
az igazságügyminiszteriumnak. Minden-
esetre azonban szükséges, hogy tíz na-
ponként részletes beszámolót adjanak a
megyékben történő eseményekről. Be-
kell számolni a szélsőséges mozgalmak
szereplői ellen lefolytatott bírói eljárá-
sokról is.

Ha szükségesnek mutatkozik,
jelentést kell tenni arról is, ha
valamelyik vizsgálóbíró nem
rendeli el a letartóztatást, ami-
kor arra elegendő ok volna.

Figyelemmel kell kísélni a bírósági tár-
gyalásokat és a felmentő vagy az eny-
hének talált ítéleteket meg kell felebbez-
ni, ha arra az ügyésznek okot lát. Jelen-
tést kell tenni ilyen ügyekben a nyom-
zás stádiumáról is. Amennyiben a szél-

sőséges mozgalmakkal kapcsolatos ese-
mények előfordulnak, a jelentésben rész-
letesen be kell számolni ezekről, vala-
mint a szereplőkről is. Az ügyészégi ve-
zetőknek ebben a tekintetben állandó
összeköttetést kell tartaniok a rendőri és
a katonai hatóságokkal.

Meg kell figyelni azt is, hogy
egyes tisztviselők nem működ-
nek-e közre a szélsőséges moz-
galmakkal vagy pedig ezek ér-
dekében nem hanyagolják-e el
kötelességüket, vagy nem felel-
keznek-e meg arról.

Az igazságügyminiszter felhívja a to-
vábbiakban az ügyészségek vezetőit,
hogy kísérik figyelemmel azt is, vajjon
a szélsőséges mozgalmakkal nem vesz-
nek-e részt egyetemi hallgatók, vagy pe-
dig liceumi növendékek.

Több helyen tüntettek Bécs utcáin a nemzeti szocialisták az olasz államtitkár érkezésekor

Suvich olasz külügyi államtitkár
tegnap reggel félkilenckor Bécsbe ér-
kezett. A pályaudvaron a kormány tag-
jainak élén Dollfuss kancellár fo-
gadta. Ott volt azonkívül az olasz követ-
ség teljes személyzete is.

A pályaudvar környékén egy
esomó nemzeti szocialista tü-
netni akart, de a rendőrségnek
sikerült őket szétoszlatni, mi-
előtt Suvich és kísérete autói-
kon meg arra vonultak volna.

Bécsi kormánykörök szerint Suvich
bécsi utazásának hármas célja van. Az
első visszaadni Dollfuss kancellár római
látogatását, a második megnyugtani
Ausztriát arra vonatkozólag, hogy
Olaszország biztosítani akarja az osz-
trák állam függetlenségét, a harmadik
ok pedig, hogy Ausztria gazdasági fel-
lendülését Olaszország elősegítse. Ausz-
a jó tulajdonságok is: az ökonomia, a mér-
téktartás, stabil műveltség, öröklött izlés,
valódi belső uri modor, ragaszkodás a hiva-
táshoz, a rögöz és mindeme kikonzerváló-
dott életirányok központjában ott állott a
beesült élesen megkörvonalozott fogalma.
Ez az osztály minden hibájával és jó tulaj-
donságával eltűnt. És most nézzük meg a
percek konjunkturájából támadt monny-
mackerek, a „csak kereset” parvenüinek új
osztályát. A leghivalkodóbb autókban, a leg-
fényűzőbb ruhákban, a legkeresettebb feltű-
nésben ott hivalkodnak mindenütt, ahol mu-

tria függetlenségének biztosításán kívül
Olaszország lehetővé akarja tenni az
osztrák tengerentúli kereskedelemnek
Trieszton, vagy Fiumén keresztül való
lebonnyolítását.

Suvich megérkezése után fogadta az
ujságírókat és elmondotta, hogy jövete-
lének célja az osztrák kormánykörökkel
személyesen megismertetni Mussolini el-
gondolását.

Olaszország felfogása az, hogy
a fasizmus és a nemzeti szoc-
ializmus között bizonyos érint-
kezési felületek léteznek ugyan,
azonban külpolitikai tekintetben
Róma álláspontja teljesen azo-
nos Bécs álláspontjával.

Suvich, aki az Imperial-szállodában la-
kik, délelőtt meglátogatta Dollfuss kan-
cellárt és egy teljes órán keresztül na-
ácskozott vele.

tatkozni lehet. És a kivált külsejük mögött
nincs szemernyi kulturáltság, egy szem-
ernyi közösségérzés, egy szemernyi lélek. Ité-
letük nincs. Még előítéleteik sincsenek. Ami-
lyen homályból támadtak, épp olyan homá-
lyos a további utjuk. Bestiálisan skrupulus-
talan, mindent felhabzsolni vágyó kereső
szellemük számára minden csak préda. Az
egész világon mindenütt feltalálhatók és
láthatók. Támadtak az idők korrupciójából,
a közlekiismeret meglazult szelleméből és a
csak kereset jelszavával fellalni készülnék
mindent, ami él és mozog. Ez az az új osz-

A bécsi rendőrség megtette a kellő in-
tézkedéseket a nemzeti szocialisták tü-
ntéseinek megakadályozására, mind-
azonáltal azoknak mégis sikerült tüntet-
ni, amivel azt akarták beigazolni, hogy
nagy néptömegek állanak mögöttük.
Tegnap Bécs különböző helyein összesen
tizenhat papirpetárda robbant fel. Ami-
kor Suvich Dollfuss-hoz határozta, a Rin-
gen bécsi nemzeti szocialista csoport Heil
Hitler! és Heil Mussolini!-kiáltásokkal
fogadta. A rendőrség ezeket a tüntető-
ket gummitotokkal verte szét.

Este félhétkor a belváros több
helyén a Schwarzenberg-Plat-
zon, az opera előtt, a Ringen,
azonkívül az Imperial-szálloda-
ban is elaludt a villany, ami
nyilvánvalóan nemzeti szocia-
listák munkája volt
Több száz letartóztatás történt.

tály, amely minden volt hatalmi osztályok-
nál veszedelmesebb elnyomója az emberiség-
nek és az emberi összetartozás gondolatá-
nak. Ne a halott vasalt nadrágnak üssük
tehát börtöl a nyomát, ne olyan boszorká-
nyokat üldözzünk tehát, quae non sunt, ha-
nem az igazi rontó bűbajt. Az anyagiasság-
nak ezt a sátiánian feltámadó szellemét. A
kereseti vampirizmust, ezt a shylocki rák-
daganatot kell kiirtani az emberiség testé-
ből, mely cinikus felburjánzásával már meg-
fojtani készül minden ideált, hitet és életet.

Gép és ember harca tőke és munka szembekerülése a szociális kiegyenlítődés szüksége

A gépipar fejlődésével az ember egyéni munkája mindinkább háttérbe szorult. Aminek elvégzéséhez azelőtt napok voltak szükségesek, azt a gép sokszor néhány perc alatt végzi el. Nagymennyiségű emberi munka szabadult fel, amelyet valamiképpen foglalkoztatni kellett. A munkanélkülieknek már akkor fenyegető rémével szemben a munkásság szervezetei megindították a küzdelmet a munkaidő leszállítása érdekében és nagy vívmánynak tűnt, amikor

a háboru előtt sikerült nemzetközi egyezmények útján a nyolcórás munkaidőt biztosítani. A világháború nagy konjunktúráját követett dekonjunktúra folytán a termelés és fogyasztás lehetősége között óriási aránytalanság állott elő. Egyrészt a piacok túltelítettsége, másrészt a fogyasztásnak a minimumra való csökkenése nehéz helyzetbe hozta a gyáripárt, de nem kevésbé nehéz lett a helyzete a munkásságnak és ezzel az egész társadalomnak is.

Amerikában, a fejlett ipar hazájában, már elrendelték a negyvenkét órás munkahetet és valószínűleg látszik, hogy ezt követni fogja a harminchat órás munkahét bevezetése. Nálunk ezzel szemben egyes nagy üzemekben még nem látszanak annak tudatára ébredni, hogy a kiegyenlítődés nem mehet egyedül a munkás terhére

Nálunk a méltányosabb munkaidő-beosztás helyett a különben jól képzett védvamos rendszer folytán rendkívüli előnyököt élvező gyáripár tekintélyes része a munkaerő kihasználásának maximuma mellett a racionalizálás révén semmivel sem indokolt nagy nyereségeket szeretne elkönyvelni.

A munkaerő kihasználásának egyik leginkább alkalmazott módja az úgynevezett Bedeaux-rendszer, mely

a munkateljesítmény fokozása mellett kisebb keresetet juttat a munkásnak, mint eddig és ezzel újabb munkáskézeket tesz feleslegessé.

Hogy ez mit jelent szociális szempontból, épen ma, azt nem kell bizonyítani. Szomorú példáját szolgáltatta a Bedeaux-rendszer alkalmazásának a temesvári Gyapjúipar, amelynek üzeme valamikor, még Totis Rezső igazgatása alatt a legszociálisabbak közé tartozott. Itt a Bedeaux-rendszer alkalmazása folytán a munkások egy része, azok, akik a szövődében nyertek foglalkoztatást, beszüntették a munkát. Mozgalmukhoz csatlakoztak más osztályok munkásai is, de ezek nagy része ismét felvette a munkát. Jelenleg még mintegy kétszáz munkás tart ki álláspontja mellett.

A gyár vezetősége és ezek között nem folynak tárgyalások, mert az igazgatóság új munkaerőkkel kísérletezik úgy, hogy tegnap negyvenöt szövőszekeken újra felvehették a munkát.

A munkások panaszkodnak, hogy az új rendszer bevezetése óta egyesek alig három-négy lei órabért keresnek. Itt úgy igyekeztek növelni a munkások keresetét, hogy nem nyolc, hanem tizenegy órát is dolgoztattak az üzemben. A nők éjjeli munkája vígan folyik, bár az egész művelt nyugaton már évek óta szakítottak ezzel a rendszerrel. Egyrésztől a munkateljesítményt a legmagas-

sabba fokozták, másrésztől a munkanélküliek számát szaporítják és a még dolgozók keresetét csökkentik. A mérleg szociális serpenyője magasan fent lebeg és

sürgősen szükséges, hogy a nem áthidalható ellenéték kiküszöbölésével az egyensúlyt újra helyreállítsák.

Megköveteli ezt a méltányosság, az igazság, a munkások, az egész társadalom érdeke és nem utolsó sorban a szociális szempont is. A gép nem lehet ellensége az embernek, de nem lehet az egymásnak az ember sem.

Könnyítéseket kérnek a kereskedők részére a devizaszükségletek kiutalásánál

Bukarestből jelentik, hogy tegnap délután Georgescu pénzügyi vezérfelügyelő a pénzügyminiszter megbízásából felkereste Angelescut, a Nemzeti Bank kormányzóját és tanácskozott vele a kereskedők devizaszükségeinek kiutalásáról. Arra kérte a bankkormányzót, hogy a kiutalás körül a felesleges nehézségeket szüntesse meg.

A s s a n ipariügyi és kereskedelmi alminiszter elnökletével tegnap külön bizottság foglalkozott a kontingentálási és kompenzációs rendszer alapos megvizsgálásával. Assan erre vonatkozólag emlékiratot szerkeszt, amelyet a kormány

gazdasági bizottsága elé terjeszt. A kormány gazdasági bizottsága a jövő héten ül össze és nyomban tanácskozik ezekről a kérdésekről. Ezenkívül más aktuális gazdasági kérdésekről is fognak tanácskozni.

Auboin Roger külföldi ellenőrző szakértő tegnap felkereste Slavescu pénzügyminisztert, akivel megtárgyalta a külföldi hitelezőkkel való kapcsolatot. Együttal megismertette vele azokat a pénzügyi törvényjavaslatokat, amelyeket a kormány a parlament elé fog terjeszteni.

Tizenkét leies színházi jegy árából különböző állami és városi illetékek és adók címén kilenc lei kecsül levonásba úgy, hogy mindössze három lei marad a színháznak

Tudatában vagyok a művészetek nemcsak hatásának, becsülöm azok minden válfaját és szeretem a színházat. Különösen szeretem a magyar színházat, amelyet becsületből is támogatni kell minden magyar embernek. Szegény leépített tisztviselő vagyok, aki kénytelen minden garast a fogához verni, mielőtt kiadja és így a színházban is azok közé tartozom, akik a kakasülőről élvezik az előadást. A legolcsóbb jegyet veszem, mert drágábbra nem telik és így kielégitem kulturéhségemet is, de abban a hiszemben voltam, hogy anyagi tehetőségemhez mérten támogatom is a magyar színészetet.

Csak voltam, mert kiderült, hogy az én csekély tizenkét leieimből vajmi kevés jut a színészeknek. Érdekelt megtudni, hogy mi ennek az oka és a következő kimutatást kaptam: Az én tizenkét lei-

emből először is levonnak a kincstár részére két leit aviatikai bélyeg címén, a következő két leit a zenészek szindikátusa kapja, három leit levonnak a város kasszája javára ruhatári használat címén, egy lei megy a munkanélküli alapra, egy lei esik terembérre, mentő-, tűzoltói díjakra és adóra úgy, hogy végeredményben az én támogatásom, aminek ellenértéke egy-egy színházi előadás, összezsugorodik három leire.

Mindannyiunkat, akik máról-holnapra élünk, pénzügyi zseniké képezett ki az élet, de ugylátszik, hogy I h á s z és F e k e t e még nagyobb zsenik, mert ennyi levonás után is fenn tudják tartani a színházat. Az utolsó három hét alatt — beleértve a karácsonyi hetet is — kereken 450.000 lei volt a színház bruttó bevétele. Ebből a következő, nem színházi célokat szolgáló, levonások történtek:

Kizárólag nőknek

QUADRONA KINZÓ FŐFÁJÁSC

A migrén olyan fájdalom okoz, amelyek azt az érzéket, mintha a fejét abrondozoritánák Ettől az érzékmegszabadít és új életkezd ad 2 pillula

QUADRONA

Azonnal elmúlik a főfájás, ha a halantékuiban érzelt nyomás kezdetén bevesszük ártalmatlan

QUADRONAL

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

ruhatára 49.000 lei, adó 49.000 aviatikai bélyeg 32.000 lei, a zenészsindikátusára 32.000 lei, munkanélküli alapra 16.000 lei, összesen 180.000 leit megmaradt összegből nemcsak a színház és a zenekart kell fizetni, hanem a műszaki személyzetet, a díszletek darabok jogdíját, a tantiemeket, plakátokat, jegyeket és ezer más kiadást ebből kell fedezni. Az én három leiem az igazi művészi produkció vélemény szerint ez és nem amit a színészek színpadon végeznek.

Büntett feldicsérése címén megvádolt aradi ügyvéd

Az elmúlt évben, december 30-án az aradkorzó Mihutiu Simon dr. aradi ügyvédként ez a kijelentés hangzott el:

— A felét agyon kellene löni!

A vádhatóság szerint az ügyvéd ezt a kijelentést a kormányra értéte és ezért büntett feldicsérése és izgatás címén vádolt meg az ügyvéd ellen. Ez a kijelentés a meggyilkolása után történt. Az arad törvényszék tegnap foglalkozott az ügyvel. A tárgyaláson Mihutiu dr. tagadta, hogy kijelentést abban a formában tette volna, amilyenben az a vádiratban szerepelt. Kijelentette, hogy szavai nem a kormányra, hanem ellenkezőleg a vasgárdára vonatkoztak. A tanúk mindössze ketten voltak, valójában megosztott. Egyik a vasgárdisták másik pedig a kormányra értéte a kijelentést. A védők ezzel szemben kifejtették, hogy nem bizonyult be, mintha az ügyvéd kormányra értéte volna a szavakat, amelyekből hiányzott az izgatási szándék, mert azok csupán két ember előtt hangzottak el. A bíróság rövid tanácskozás után ítéletet az aradi ügyvédet a vád alól. Ítélet ellen az ügyész fellebbezést jelentett be.

FRANCIA-NEMET VÁMHÁBORU. Franciaország és Németország között vármegyei fenyeget. A német kormány legutóbbi életbe léptetett vámrendelkezéseivel meghehiztette a Németországba irányuló franciárubehozatalt. Ezzel szemben a francia kormány megtorlásra készül és valószínűleg olyan intézkedéseket tesz, hogy a Németországból Franciaországba irányuló árubevételek az eddigiek negyedére csökkenjen. Francois de Poncet berlini francia nagykövete tegnap megjelent a birodalmi kancellár előtt és jegyzéket adott át, amelyben Franciaország a francia-német kereskedelmi szerződést azonnali hatállyal felmondja.

Febr. 3. **MAGYAR BÁL** a Ferdinand-szállás összes termeiben

Márciusban lesznek a községi választások a városokban és az előkészületeket Juca alminiszter végzi

Bukarestből jelentik, hogy az ország megyeinek prefektusai, akik szerdán belügyminisztériumban T a t a r e s c u alminiszterelnök és I n c u l e t belügyminiszter elnökelete alatt ülést tartottak, estörtökön délelőtt testületileg elmentek a Belu-temetőbe, ahol felkeresték a Jon alminiszterelnök sírját. A prefektusok egy-egy koszorút helyeztek minden megye nevében a sírra.

Duca sírján összesen hetvenegy koszorú hirdeti most az ország vérmegyének részvétét és gyászát.

A prefektusok azután a földművelési minisztériumba mentek, ahol Ci-

p a i a n u földművelési miniszterrel tárgyalták meg a különböző aktuális mezőgazdasági kérdéseket. Az egyes prefektusok beszámoltak vármegyéik gazdasági helyzetéről és jelentést tettek arról, hogy a lakosság között vannak-e olyanok, akiknek kukoricára van szükségük és ha igen, mennyi ez a mennyiség. A földművelési miniszter megbizta a prefektusokat azzal is, érdeklődjenek egyes vidékeken, szükség van-e arra, hogy a kormány a gazdákat tavaszi vetőmaggal támogassa?

A vármegyei prefektusok értekezletén a belügyminiszter állítotól közölte a prefektusokkal, hogy a városokban a községi

választásokat márciusban fogják megtartani.

A szükséges előkészületek megtételére J u c a belügyi alminiszter nyert megbízást. A városok községi választásának pontos határidejét február elején fogják nyilvánosságra hozni.

A kis pártok között tárgyalások indultak meg, amelyeknek célja egységes ellenzéki párt alakítása. A r g e t o i a n u ebben a tekintetben eddig már tanácskozott A v e r e s c u marsallal, a néppárt vezérével, ma pedig J u n i á n n a l, a radikális parasztpárt elnökével folytat megbeszélést. Holnap felkeresi L u p u t, aztán G o g á t, majd Filipescu t.

Rajka Géza dr. előadása

Vallás szerepe a munkáskérdésben és a modern katolicizmus új feladatai képezik a társadalmi megújulás problémáját

A katolikus munkásmozgalom sokáig tevékenységében igen fontos szerep jutott a prédikációnak, melyeket minden csütörtökön tartanak az erzsébetvárosi munkásokban. Az otthoni gyűlések ilyenkor zsúfolásig megtelnek munkáshallgatókkal, akik érdeklődéssel figyelik az aktuális problémákat tagláló papok beszédét.

Tegnap ismét telt terem előtt hangzott el R a j k a G é z a dr.-nak nagy érdeklődést keltő előadása. A vallás szerepéről szólott a társadalmi kérdés megoldásával kapcsolatban és azt igyekezett megmagyarázni, hogy a munkásság egy része alaptalanul, sőt saját kárára idegenkedik attól, hogy katolikus lélekkel vártott emberekre bizza sorsának javítását. Az előadó szerint érthető lenne ez az idegenkedés, ha a katolikus tábor ma csak a régi gondolkozással lenne eltel-

te. Ha nem látnák be katolikusaink, hogy a vallás alkalmas arra, hogy a munkásvilágban való megnyugvás erejével fogva képessé tegye az embereket a társadalmi felelősség elviseletére, de nem lehet képzelnünk, hogy az Isten évezredek óta megadta azt az osztályt sújtaná a legkegyetlenebbekben, mely keze munkájával tökéletesíti a teremtést. A régi jó világban volt csak elegendő az is, hogy valaki rész életében fittyet hányt a vallásnak és csak halálos ágyán „tért meg”. Ha megfellebbezünk szeretteink temetésén tudtuk meg, hogy a papot. Ha ügyes-bajos dolgaink kijáróinak néztük csupán Szent Miklós, vagy a radnai Szent Miklós. Ha jóságos lélekkel együtt sirtunk a szenvedőkkel, alamizsnát osztogatva azoknak a munkásoknak, kiket a sors csapásai, vagy a társadalmi felelősségüket rossz hajlamaik sodortak bajba.

De ma, amikor egy minden jőzán észlel ellenkező gazdasági és társadalmi helyzetben az igazságtalanságai milliókat döntöttek a proletársors bizonytalanságába, ma a katolicizmus is más feladatakat ismer. Amellett, hogy a társadalmi szeretet nevében nyhiteni meg kell a nyomort, a pápával együtt meg kell kérni, hogy a szeretet nem arra való, hogy eltakarja az igazságtalanságot.

Megérti Krisztust, aki azt parancsolta, hogy legyünk tökéletesek, mint a Menyegző Atya tökéletes. S hogy Isten legnagyobb tökéletessége az, hogy igazságos. Viszont Krisztus nemcsak vigasztalni, hanem ostromozni és az igazságot a kereszten meghalni is tudott.

Ez az új katolikus szellem terjed a polgárságban, ez állít a munkásérdekek

A dinárhamisítás terve Müller Zsigmond gyárvárosi fényképész fejében született, aki utóbb társával össze is vezett

A dinárhamisítási ügyben a kolozsvári rendőrség befejezte a vizsgálatot. Megállapították, hogy a dinárhamisítás terve Müller Zsigmond fényképésztől ered, aki tervének megvalósítására Schieszler Ignáccal lépett összeköttetésbe. Schieszler el is készítette a hamisításhoz szükséges kliséket és néhány hamis dinárt gyártott, amelyeket Müller értékesített. A munka azonban nem sokára megakadt, mert Müller és Schieszler között ellentétek támadtak, amiért Schieszler vissza is tért Temesvárra. Müller akkor Bőjte Sándort avatta be a hamisításba és vele együtt készítette a hamisítványokat. Müller a kihallgatása alkalmával Di hel Jánost

önzetlen szolgálatába papokat és világiakat s minél nagyobb bizalommal a munkások, annál gyorsabb lesz az a társadalmi megújulás, melynek előnyeit éppen a munkásság fogja élvezni.

A gyakorlati megfontolásokban bővelkedő s lendületes előadást a munkáshallgatóság hálás tapsokkal köszönte meg!

is bevonta a bünténybe és azt állította, hogy Di hel volt az, aki Schieszler a pénzzel együtt autón Kolozsvárról Temesvárra szállította. Ez az állítása azonban nem bizonyult igaznak, mert a nyomozás során tisztázták Di hel szerepét és megállapították, hogy ártatlanul keverték az ügybe. Müller ezzel akart bosszút állni Di helen, aki régi haragosa. Di hel Jánost ezek után a kolozsvári ügyészség szabadlábra helyezte. Müller és többi társai letartóztatásával különben tegnap foglalkozott a vádtaács és úgy Müller, valamint társai vizsgálati fogságát újabb harminc napra meghosszabbította.

Elpusztított a tűz egy áruházat és egy mozit, amelyben éppen előadás volt

Pozsonyban a ferencrendi atyák tulajdonát képező hatalmas bérházban késő este tűz pusztított. A tűz eddig még ismeretlen okból az Adlon-áruházban tört ki és áttért a vele szomszédos Adlon-mozira is, ahol éppen előadást tartottak. Amikor a mozi vezetősége a veszedelemet látta azonnal megszüntette a film vetítését, a nézőtérrel felgyújtotta az összes villanylámpákat és felszította a közönséget, hogy őrizze meg nyugalomát és hagyja el a nézőteret. Szerencsére a tűz terjedése lassú volt és ez

a körülmény, valamint a közönség felelőssége tette lehetővé, hogy az összes nézők minden baj nélkül kivonultak a nézőtérrel. Az áruházat a tűz majdnem teljesen elpusztította. Amikor a tűzoltóság észrevette, hogy a lángok az emeletet is fenyegetik, amelyen lakások vannak, a tűzoltóságnak sürgős gondja volt, hogy az alvó lakókat felébresszék és lakásaikból eltávolítsák. Az egyik lakásban egy öregasszony volt, aki kijelentette, hogy semmi körülmények között nem hajlandó a lakását el-

„Az operáció elkerülhetetlen, a betegség tulságosan előrehaladott stádiumban van”...

...jelenti ki az orvos

És az aranyér-operációt könnyen el lehet kerülni, ha a székrekedést az első jeleknél megszüntítjük. Ne hiányozzon házából egy üveg Artin pilula. Ha ész-

reveszi, hogy belei nem működnek rendszeresen, szedjen Artint, a hashajtót, amely munkáját észrevétlenül, görcsök és hányinger nélkül végzi.

Dr. Wander r.-t. üzemek készítménye

hagyni és inkább ott pusztul el minden holmijával együtt. A tűzoltók nem értek rá az öreg asszonyt sokáig rábeszélni, egyikük hirtelen felkapta és kifutott vele az utcára. A tűzet csak reggelre sikerült a tűzoltóságnak eloltani. A kár több millió cseh koronára rug. A tűz okát eddig nem tudták megállapítani. A tűzoltóknak, akik közül többen füstmérgezést kaptak, sikerült az emeleti lakásokat megmenteni.

A bukaresti főpolgármester állása körül tovább tart a kavargás

Dobrescu Demeter dr. bukaresti nemzeti parasztpárti főpolgármester ügye régóta vajdúdik. A liberális párt uralomrajutásakor Dobrescu szabadságot kaptak és azóta ismétellen folytatók tárgyalások, hogy Dobrescu, akinek a főváros körül szerzett érdemeit a jelenlegi kormány is elismeri, visszahelyezzék állásába. Ez azonban különböző okok miatt nem volt lehetséges és azért a kormány úgy döntött, hogy Dobrescu egyelőre hosszabb külföldi tanulmányútra küldi. Dobrescu azonban ezt az ajánlatot nem fogadta el és ragaszkodott visszahelyezéséhez. Tegnap I n c u l e t belügyminiszter is tárgyalt Dobrescuval, de eredménytelenül. A kormány különben tegnap délelőtt L u c e s c u közigazgatási vezérfelügyelőt és N i c u l e s c u pénzügyi vezérfelügyelőt megbizta, hogy 1929-től máig vizsgálják felül Bukarest város pénzügyi adminisztrációját. A vizsgálat tartamára Dobrescu állásától felfüggesztették. A felfüggesztés idejére a főváros ügyeinek vezetésével D a n Emil liberális városi tanácsost bizták meg.

Az olasz-román barátsági szerződést nem újították meg. Római jelentés szerint az olasz-román barátsági szerződés lejárt és azt nem újították meg. Római hivatalos körökből jelentik, hogy ennek semmiféle politikai jelentősége nincsen. A szerződés tulajdonképpen már két esztendő előtt járt le és azt hat hónapoként megújították. Ma már azonban Olaszország és Románia között a kapcsolatok normálisak és a szerződés megújításának nem áll fenn szükségessége.

Magyar választók kérjék felvételüket a névjegyzékbe

A Magyar Párt bányászati tagozatának elnöksége ezúton is újból figyelmezteti azokat a magyarokat, akik noha állampolgárságuk rendben van és 21 évesek elmúltak, nincsenek felvéve a választók jegyzékébe, hogy január folyamán az illetékes járásbíró útján még kérelmezhetik a választójog megadását. A szükséges kérvényt a Magyar Párt központi irodája (Magyar Ház) díjmentesen elkészíti.

Különösen Temesvár környékén (Ujkisoda, Bessenyei-telep) hiányzik sok jogosult a választói listákból. Frateriának hivatalos adatok szerint is körülbelül 7400 lakosa van és választói száma mindössze 920, noha kétszerannyi kellene, hogy legyen. A járásbírósnál a kérvény beadásakor, mely bélyegtelen, felmutatandó az állampolgársági és a személyazonossági igazolvány.

A hatvan éves

Prochaska Ede

Prochaska Ede vezérigazgató, a Prochaska-féle malomkoncern vezetője, megérte hatvanadik születésnapját. Prochaska Ede, aki a szerénység mintaképe, ezt az évfordulót nem ünnepelte meg különösképpen, sőt munkája közben talán nem is gondolt rá. Azok azonban, akik Prochaska Edeben tisztelik a derék és becsületes polgárt, a munkás közgazdasági tényezőt, a nemes emberbarátot, azok szeretettel emlékeznek meg arról a napról és bizonyára őszinte örömmel fejezik ki neki jókívánságait. Prochaska Ede, aki a bányászati közigazgatási életnek egyik kiváló vezére, korai fiatalágában vette át testvéreivel együtt az apai örökséget, egy nagy gőzmalom, amelyet felvirágoztatott és fejlesztett. Közgazdasági tevékenységén kívül azonban nagy társadalmi munkásságot is kifejtett. Igen sokat tett a józsefvárosi katolikus hitközség érdekében, azonkívül állandó támogatója az önkéntes mentőtársulatnak is. Jó szíve közmondásszerű. Igen sok szegény embernek szánította már fel a könnyeit anélkül, hogy erről bárki is tudomást szerzett volna. Azok, akik hatvanadik születésnapján felkeresik jókívánságaikkal, azt kéri az Istentől, hogy ezt a tiszta jellemű, jeles férfit még sokáig éltesse.

Volt temesvári tanár kítüntetése a Baumgarten-díjjal

Budapesten tegnap délután osztották ki a Baumgarten-díjakat, amelyekkel évente több író jutalmaznak. A díjazott írók között van Turóczy-Trosztler József volt temesvári főreáliskolai tanár is. Turóczy-Trosztler József Temesvárott a magyar és német irodalom tanára volt, tagja volt az Arany János Társaságnak és több munkája már Temesvárott látott napvilágot. A háború vége óta Budapesten él, ahol élénk irodalmi tevékenységet fejt ki. A Baumgarten-alapítványból háromezer pengőt kapott. Rájta kívül egyenként háromezer pengőt kaptak még Gellért Oszkár, Illyés Gyula, Tertyan-szky Józsi Jenő, Kelléri Andor Endre és Joó Tibor. Ezer-ezer pengő jutalomban részesültek a következő írók: Fekete Lajos, Fenyő László, Fodor József és Diény Valéria.

Az ügyvédgyilkos Schira Miklós és felesége ma kerül a bíróság elé

A temesvári törvényszék negyedik tanácsa ma délelőtt kezdi meg Schira Miklós bűnperének tárgyalását, akit Steiner Béla dr. ügyvéd meggyilkolása miatt vonnak felelősségre. A tárgyalást Teodorescu törvényszéki főelnök személyesen akarta vezetni, de mivel eddig nem érkezett vissza Bukarestből, a Gabriel dr. Ganea tanács fogja a bűnügyet letárgyalni. Az esetleges véleménykülönbség esetére, nehogy új tárgyalást kelljen tartani, még egy harmadik szavazóbíró is résztvesz a tárgyaláson, amely a kora délelőtti órákban

kezdődik és valószínűleg még tart. A vádat a tárgyaláson Pop Jenő vezető ügyész képviseli. Nem tartják kizártnak, hogy estére a bíróság már ítéletet hirdet. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a védelem bizonyos leleplezéseket ígér, amelyek ügyvédi körökben nagy feltűnést kelthetnek. A vádlott nyugalommal néz a mai tárgyalás elé. Viselkedése a fogházban kifogástalan és szinte egész nap olvas. A könyveket a felesége viszi neki, aki a leányával együtt ma szintén a vádlottak padjára kerül.

A gégetükör-panama ügyében a német kormány nem hajlandó nyilatkozni

Mint emlékeztet, évek előtt nagyszabású visszaélés pattant ki, amely a gégetükör-panama nevet kapta. Németország a jóvátételi számlájára milliárdos értékben szállított gyógyszereket Romániába és ezzel kapcsolatosan merült fel az a vád, hogy a szállítások körül súlyos visszaélések történtek. A vádak szerint két milliárd lejel károsult az állam és annak idején Lupas dr. volt egészségügyi miniszter nevét keverték az ügybe. A bukaresti vizsgálóbíró, amely a milliárdos ügyben a vizsgálatot vezette, diplomáciai uton kérte a német kormányt, közölje a szállítások bizalmas adatait és tegye lehetővé a panama résztvevőinek leleplezését. Ennek alap-

ján a berlini román követ most kapta meg a német kormány válaszát, amely közölte, hogy nem hajlandó semmiféle felvilágosítást adni a gyógyszerzállításokról és az azt megelőző tárgyalásokról. A berlini román követség értesítette a német kormány válaszáról a külügyminisztériumot, amely viszont az igazságügyminisztérium útján a vizsgálóbíróhoz továbbította a választ. Mivel a vizsgálat sorsa egyedül a Németországból várt információktól függött, a hatóságok véleménye szerint a panama ügyét vádpontok hiányában nem lehet kideríteni. A panama ügye így irattárba kerül.

Sógora miatt újabb támadás készül a francia miniszterelnök ellen a Staviszky-ügyben

A párisi rendőrség eddig még nem tudta megállapítani az öngyilkossá lett Staviszky szélhámoskirály pontos életkorát. Staviszky iratai között ugyanis több személyazonossági okmányt is találtak, amelyek mindegyike más-más évszámot tüntet fel születési év gyanánt. Az egyik szerint Staviszky 1886-ban, a másik szerint 1890-ben, a harmadik szerint pedig 1888-ban született. Eddig még nem lehetett kideríteni, hogy melyik évszám az igazi.

Francia ellenzéki lapok támadják a kormányt és a nyomozó hatóságot,

amelynek a szemére vetik, hogy a Staviszky-botrányt igyekeznek eltussolni. Kijelentik, hogy ez valószínűleg azért történt, mert a botrányba számos előkelő személyiség is bele van keverve. A kamarában újabb támadások készülnek Chautemps miniszterelnök ellen. Szemére akarják vetni, hogy sógora, Pressand főállamügyész volt az, aki 1926-ban eltussolta Staviszkynek mármár kipattant panamáját és ezzel lehetővé tette, hogy a szélhámos újból szerephez jusson.

Raskó Sándor dr. a magántulajdonról

Az elmúlt husz esztendő alatti átértékelésen ment keresztül a tulajdonjog fogalma is

A Magyar Párt ifjúsági szakosztályának szociális előadásai programjában tegnap este volt a tizedik előadás, amely alkalommal Raskó Sándor dr. ügyvéd a magántulajdonról és annak korlátozásáról beszélt. Az előadáson az ifjúsági szakosztály tagjai teljes számban jelentek meg, azonkívül ott volt számos más érdeklődő is.

Raskó Sándor dr. rámutatott arra, hogy az elmúlt husz esztendőben, de kü-

lönösen a háború után sok minden átértékelésen ment keresztül és így történt az a tulajdonjog fogalmával is. Mussolini, Hitler és Kemál pasa kísérletei gazdasági téren mind bizonyos áthidalást keresnek a tőke és a munka között. A magántulajdon új rendezésére vonatkozó próbálkozások különben régi keletűek és megemlékezik azokról már a biblia is. Ma még mindig szembenáll a két nagy csoport, amelyek közül az

Január 19-től kezdve az

Apolloban

A férfiak prédája

Megrázó epizód a mai Oroszországból

A főszerepekben:

MIRIAM HOPKINS
GEORGE BANCROFT

Kiegészítésül:

Hiradó

Előadások: 5-7-9 órákor
Vasárnap: 3-5-7-9 órákor

egyik azt állítja, hogy a tulajdonjog szentség, a másik pedig azt tartja, hogy a tulajdonjog lopás.

Raskó Sándor dr. kimutatta, hogy egyik felfogás sem állja meg a helyét. A magántulajdonban bizonyos korlátozások állottak be. A háztulajdonos nem rendelkezhet szabadon a házával, mint a kontingentálás, a devizanehezés, a korlátozás mind korlátozása a tulajdonjognak. Másrészt viszont már Szovjetország is kénytelen belátni, hogy szükség van bizonyos mértékben a magántulajdonra, mert a gazdasági élet csigolya lehet normális. A római jog és Code Napoleon, amelyeken a mai jogrend felépült, már időszerűtlen és szükség van új reformátorokra.

Raskó Sándor dr.-nak nagy figyelemmel hallgatott előadását az ifjúsági szakosztály nevében Péter János elnök köszönte meg.

Milliók nyakék a hó alatt

Budapesten tegnap délelőtt a Benczuce utca nyolc számú ház előtt Kis Pál Kérés András utcáseprők a hó alatt egy nyakláncot találtak. A nyakláncot bevitték egy ékszerészhez és megkérdezték, hogy mennyit ér. Az ékszerész meglepetve vizsgálta meg a nyakéket és megállapította, hogy az igen értékes darab. Mikor ezt az utcáseprők megtudták, elmentek a főkapitányságra és ott bejelentették a lelete. Csakhamar kiderült, hogy a nyakéket még december 14-én este vesztette el Tuszó Grosz Jenőné földbirtokosné, aki a negyven ezer pengő értékű briliáns nyakék megtalálójának kétezer pengő jutalmat tűzött ki. A két utcáseprő boldogan vette tudomást, hogy ilyen nagyszögű pénzhez jut.

FIZESSEN ELŐ

A DELI HIRLAPRA

Szombaton,
január 20-án
este fél 9-kor

TÁNCESTÉLY

a Magyar Ifjúság rendezése

a Magyar
Házban

HIREK

Matuska Gaby nevelőanyja egy bécsi vaccinó lett

biatorbágyi vasuti merénylőnek, Matuska Szilveszternek tizenhárom éves kislányát magához vette egy bécsi várrónó. Amikor Matuskát kórházban meghalt, leánya a tizenöt éves Gaby, teljesen elhagyottan maradt a világon. A kisleánynak kétségbeesett helyzetében az újságok siettek segítségére, amelyek hasábos cikkekben hívták fel a jószívű emberek figyelmét a károsult leánykára. A rokonok közül még számosan élnek és legtöbb jó helyzetben vannak, többek között a leányka nagyanyja, két nagynénis anyjának egy orvos fivére. Ezek között nem mutattak hajlandóságot, hogy megszánják és magukhoz vegyék leányt.

Az újsághirdetésre egy gazdag bécsi gyasszony vette magához Matuskát a leányt, aki azonban pár nap mulatuzott külföldre és tíz schillinggel adta rára hagyta ismét a leányt. Végre is szegény bécsi várrónó vette magához, aki két keze munkájából él. A várrónó nagyon szereti a leányt és gyermekül fogadta.

Matuska Gabriella tizenhárom éves leányára már egészen fejlett, szép szöke leány. Ugy látszik azonban, hogy az a bűnéért nagyon megszenved szegény, mert idegileg teljesen beteg. Ezt fokozza az a körülmény, hogy minden hat héten bejár apjához a kórházba, akinek társasága a legrosszabb hatással van a gyermekre, mert mintegy rögeszmeként ragaszkodik az apjához, hogy felesége nem halt meg, és kénytelen a leányt, hogy minden nap levelet írjon anyjának.

Matuska Gaby egyébként okos leány, rendszeresen végzi tanulmányait. A tragédiája után kivették abból az iskolából, ahova addig járt, mivel tanítványai esetleges bántásaitól féltették. Az új iskolába megváltoztatott névvel írtatták be a Matuska leányt, ahol tanuló társai, mint a tanárok részéről szeretettelnek örvend. Matuska Gaby nagyon szereti nevelőanyját és kijelentette, hogy mindig nála akar maradni.

DÓJARÁS. A meteorológiai intézet jele: Déli és délnyugati szél várható kisebb lehűlésekkel, helyenkint esővel, vagy hó. Temesvárott tegnap reggel erősebb volt és a hőmérő hét fokot hideget mutatott. A déli órákban olvadás következett be, délután négy órakor a hőmérő három fokot emelkedett.

Gritta Ovidiusz prefektus kiténtetése. Ferdinand-rend tagjainak a bukaresti királyi palotában január 22-én történt adtatásán Gritta Ovidiusz temesvári dírprefektus is megjelenik. A prefektus dírvári marsalltól kapott meghívást.

Levágott női fej a sinek mentén. A új törvényszék megkereste a temesvári dírorséget, tegyen jelentést mindazokról eltűnésekről, melyeket az elmúlt év szeptember 24-ig jelentettek be. A Tighina körében levő egyik községnél ugyanis a vasuti állomás mellett egy levágott női fejet találtak. 40-25 év körüli nő fejét szöke haj boba és a hajban fekete szallag volt. Érdekes, hogy a nő testét nem találták meg és a nő arra következtetnek, hogy büntényként. A rejtélyes lelet ügyében országos nyomozást indítottak. A temesvári rendőrségben C o t Jonel detektív főnök vezeti a nyomozást.

— Plesz József kanonok jubileuma.

Az egyházmegye papságának egyik érdemes tagja, Plesz József címzetes kanonok, január 21-én, vasárnap ünneplő meg pappá szentelésének harminc éves jubileumát. A jubiláns huszonhárom éve működik mint hitoktató és tanár Temesvároft és működésével számos barátot és tisztelőt szerzett magának. Plesz József igazgató 1880-ban született Szakálháza községben, pappá szentelése után a pankotai plébániára kerül, majd mint hitoktató jött 1911-ben Temesvárra a józsefvárosi zárdába. Három évvel később a katolikus tanítónőképző tanár lett és 1920-ban átvette az intézet vezetését, ameynek ügyeit most is a legnagyobb odaadással intézi. Címzetes kanonokká való kinevezésével érdemeit ismerték el és kinevezése a hívők körében is nagy megelégedést és örömet váltott ki.

— Nagybeteg pedagógus. Az erzsébetvárosi németiség körében nagy aggodalmat keltett az a hír, hogy L u k a s Ferenc nyugalmazott igazgatótanító súlyosan megbetegedett. A hetvenkilenc éves férfi az erzsébetvárosi német lakosság megszervezése körül szerzett nagy érdemeket és igaz népszerűségnek örvend.

— Álarcosbál a Mehalában. A mehalai Fortuna Sportegylet szombaton, január 20-án este fényelőkor a Gimpelféle vendéglőben álarcosbált rendez. A bál tánccserejét is tartanak, a legszebb jelmezeket pedig jutalomban részesítik. Beléptidő személyenként 20 lei. Záróra éjjel 2 órakor lesz.

— Halálos elgázolás. Budapesten halálos baleset érte D ó k u s Ernő királyi kamarást, a református egyetemes konvent nyolcvankét éves elnökét. Dókus Ernőt a budapesti Kalvin-téren az egyik villamos elütötte és az agg kamarás koponya alapi törést szenvedett. Nyomban kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

— Eltűnt kereskedelmi utazó. Tegnap megjelent a rendőrségen E b e r s t a r c k Dezsőné, aki a gyárvárosi Bega-jobszoron lakik és bejelentette, hogy férje, Eberstarck Dezső negyvenöt éves kereskedelmi utazó még december elsején eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. Az utazó harmincnyolcezer lei értékű áruval Bukarestbe utazott, ahonnan már öt nap mulva vissza kellett volna térnie. Felesége attól fél, hogy bünténynek esett áldozatul.

— Kifosztott községi pénztár. A Karánsebes községben levő Petrosita községi pénztárát ismeretlen tettesek kifosztották. A betörők a községi pénztárból 65.000 leit vittek el, amely összegből templomot akartak építeni. A betörők kézrekerítésére a csendőrség, valamint a lugosi és karánsebesi rendőrség is megindította a nyomozást.

— Aki informálta a tanügyi hatóságokat. Veres Donát udvarhelyi katolikus felekezeti igazgató annak idején — mint emlékeztetés — olyan adatokat szolgáltatott az állami tanügyi hatóságoknak, amelyek alapján — bár azok nem feleltek meg a valóságnak — az erdélyi római katolikus iskolai pánaszokat a Népszövetség elutasította. Veres Donátot, akit a katolikus státus állásától felmentett, most Szentkeresztbányára az állami elemi iskolához nevezték ki.

— Gutu Tódor bukaresti beosztást nyert. Gutu Tódor rendőrtisztet, aki legutóbb a józsefvárosi pályaudvar rendőri kirendeltségét vezette, a belügyminisztérium táviratilag a bukaresti rendőrséghez osztotta be.

— Löffler Géza dr. gyász. Fájdalmas gyász érte L ö f f l e r Géza dr. temesvári alpolgármestert. Nővére, Rosenfeld Józsefné, született Löffler Jenny, hetvenégy esztendőskorában meghalt. Földi elmulását siratók férje, Rosenfeld József volt berekcsői földbirtokos, gyermekei: Kellner Miksáné, született Rosenfeld Aranka, Rosenfeld Vilmos, a Temesvári Bank lugosi fiókjának igazgatója, Rosenfeld Henrik temesvári fakeskedő, testvérei: özvegy dr. Mannheim Sándorné született Löffler Erzsébet, Frey Lajosné született Löffler Etel, Löffler Béla, a józsefvárosi zsidó hitközség elnöke, Löffler Gyula a Magyar Nemzeti Bank budapesti főfelügyelője és Löffler Géza dr., vejei Kellner Miksa dr. műszaki tanácsos és Frey Lajos dr. a bécsi orvostudományi főiskolára, valamint nagy rokonság. Az elhunyt negyven évét át élt férjével Berekszón, ahol sok jót gyakorolt a szegény néppel. A háboru után Temesvárra költöztek és teljes visszavonultságban éltek. Az elhalt matróna temetése ma délután három órakor megy végbe a belvárosi zsidó temető halottasházában.

— A Nemzeti győzelme. Budapestről jelentik, hogy a Nemzeti turázó csapata tegnap Luxemburgban megmérkőzött az ottani főiskolások csapatával és azt 9:2 (3:1) arányban megverte.

— Nagyobb hiány a facsádi adóhivatalban. Lugosról jelentik, hogy a facsádi adóhivatalban a napokban váratlanul vizsgálatot tartottak, amelyen Muntean Vazul adóhivatali főnök működését ellenőrizték. A vizsgálat azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy az adóhivatal pénztárában nyolcvanezer leies hiányt fedeztek fel. A hiányról Muntean Vazul főnök nem tudott felvilágosítást adni, de bejelentette, hogy a hiányt megtéríti. A vizsgálat után azonban eltávozott Facsádról és most ismeretlen helyen tartózkodik. Muntean fellettes hatóságai megállapították, hogy az adófőnöknek az egyik lugosi bankban harmincezer leies bankbetétje van.

— Modern építészet. A Magyar Leánytagozat előadássorozatában ma, pénteken, e hó 19-én este 7 órai kezdettel Krausz Albert okleveles műépítész tart előadást Modern építészet címen. Az előadás az egyetemi helyiségben Magyar Ház földszinjén lesz, érdeklődőket, vendégeket szívesen lát a Magyar Leánytagozat.

*** Álarcosbál.** A Magyar Párt ifjusági szakosztálya ezidén is megrendezi a hagyományos keretek között nagyszabású álarcosbálját. Az álarcosbálra, amely február 10-én lesz, már nagyban folynak az előkészületek. A személyre szóló meghívók a napokban szétküldésre kerülnek.

— Hazaárulás miatt elítélt író. Jeltettük, hogy a lipcei birodalmi főtörvényszék hazaárulás miatt perbefogta R e n n Lajos világhírű író. A bíróság az író két évfél évi fogságra ítélte, amiből kilenc hónapi vizsgálati fogságot leszámítottak.

Aránylag...
TÖBB energiára
van szüksége, mint szüleinek...

- 1) a mindennapi élethez, az iskolához, a játékhoz;
- 2) hogy nőjön és fejlődjön.

Ovomaltine hozzájuttatja ahhoz az energiához, amelyre szüksége van, mert

- a) teljes értékű táplálék;
- b) háromszor gyorsabban emésztődik meg, mint bármely más táplálék;
- c) azokat a tápszerkeket tartalmazza, amelyek az idegek és agy szöveteinek a fő alkotórészei.

Ára: lei 50.-, 98.-, 175.-, 320.-

OVOMALTINE

Dr. Wander r.-t. üzemek készítménye

MAR MEGINT ELHALASZTANAK.

Genfi népszövetségi körökben hire jár, hogy H e n d e r s o n a leszerelési konferenciának április elsejére való elhalasztását fogja indítványozni. Paul Boneour, Simon és B e n e s tegnap megérkeztek Genfbe.

— Holnap rektor választ a műegyetem. B l a s i a n Viktor mérnök, a temesvári műegyetem volt rektora — mint emlékeztetés — még december hónapban lemondott rektori tisztségéről. Lemondását el is fogadták és az új rektor megválasztásáig P o p e s c u Illes mérnököt, műegyetemi tanárt bízták meg a rektorátusi hivatal vezetésével. Ez az ideiglenes állapot azonban csak holnap, szombatig tart, amikor megválasztják az új rektort. Több jelölt is van és ezek közül a műegyetem tanári kara fogja a rektort megválasztani.

— A földrengés borzalmai. Kalkuttai jelentés szerint a földrengés által pusztított vidéken borzalmas állapotok vannak. Számos négyzetkilométernyi területen csupa pusztulás és romlátható. Rengeteg holtest hever eltemetetlenül, amelyek fölött rablómadarak keringenek. Messze vidékről sarakok is vándoroltak már a földrengés által sujtott tájakra. A hatóságok attól tartanak, hogy ragályos betegségek fognak kiütni.

Mozi

Greta Garbo férjhez megy. Hollywoodból jelentik, hogy Greta Garbo, az ismert filmszínésznő férjhez megy M a m o l i a n örmény származású filmigazgatóhoz. Greta Garbo és Mamolian eltűntek Hollywoodból és valahol Kaliforniában tartózkodnak.

Péntek, január 19.

Apollo-mozi: Férfiak parádéja.

Capitol-mozi: A boldogság útja.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. J. Lugos. Ilyen nevű cég Temesvárott az iparhatóságoknál nincsen nyilvántartva és így az nem létezik. Szélhámosnak esett áldozatul.

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik felejthetetlen jó anyánk

BRADA KATALIN

elhunyta alkalmával bennünket vigasztaló szavaikkal felkerestek, ravatalára virágot helyeztek és a temetésen való megjelenésükkel az elhunyt emlékének adóztak, fogadják ezután halás köszönetünket. Dr. Metzger Márton prépost urnak szép bucsuzatóját külön halásan köszönjük.

A gyászoló család

Az éhes Arad már a munkakamarát is szerető. A kormány — mint ismeretes — elhatározta a munkakamarák számának csökkentését. Aradon már előre tartanak attól, hogy az aradi munkakamara ezen az alapon megszűnik és máris megindult a mozgalom az aradi munkakamara megmentésére. A mozgalom kezdeményezői azt a képtelen tervet vetették föl, hogy a temesvári munkakamarát egyesítsék az aradival és az aztán ilyen formában továbbra is megmaradjon. A temesi képviselők — élükön Csoma Aurél dr.-ral — azonban máris felémelték a szavukat e képtelen terv ellen. Elhatározták, hogy a temesvári munkakamara megmaradása érdekében mindent megtesznek. A temesvári munkakamara hatásköre alá hatvan ezer iparos tartozik, az aradihoz ellenben csak tizenháromezer. Ha tehát egyesítésről egyáltalán szó lehet, akkor az csak úgy történhetik, hogy az aradi munkakamarát olvasztják be a temesváriba.

— A diákszövetség vezetői a miniszterelnöknél. Tatarescu miniszterelnök tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta az országos diákszövetség vezetőit. A diákvezetők ismertették a miniszterelnökkel a turnszeverini diákkongresszus napirendjét és biztosították a kormányt a nyugalom és rend fenntartásáról.

— Öt darab fát! A Szociális Misszió által vasárnap, január 21-ére hirdetett fagyűjtés a következő vasárnapra, január 28-ra halasztódott el. Kérjük Temesvár mélyen tisztelt közönségét a gyűjtési akciót szeretettel pártolni, amikor is megbízottaink háziről-házra járnak, hogy a kért öt darab fát összegyűjtsék.

— Zápor — havazás — olvadás. Konstancában tegnap hajnalban zápor volt, Bukarestben pedig ugyanakkor havazott. A nap folyamán úgy a fővárosban, mint pedig az ország számos részén nagy olvadás állott be.

* Román gyorsírási tanfolyamot nyit N. Magdu gyorsíró és fordító a jövő hét folyamán, mely 24 leckéből áll, a román nyelv szellemének teljesen megfelelő és kiténtelt rendszerű Gabelsberger szerint, mely úgy a magyar, mint a német nyelvre könnyen alkalmazható. A román nyelv tökéletes tudása nem okvetlen szükséges, miután a rendszer a megjelent rendszerek között a legrövidebb és legkönnyebb. Megtanulása nagyban hozzájárul román nyelvű ismereteink tökéletesítéséhez. N. Magdu a Bánátságban az egyedüli, aki vállalja törvényszéki tárgyalások, beszédek, rádióadások stb. gyorsírását és kéri a t. érdekelteket, hogy öt gyorsírás tanároknak magukat tituló, de gyorsírási nem tudó urakkal össze ne tévesszék. Szegény tanulóknak csak a tankönyv vétele (60 lei) kötelező. Az egész tanfolyam díja 280 lei. Beiratkozások N. Magdu fordító irodájában, Belváros, Szt. György-ter 2.

— Januári számával hetedik évfolyamába lépett az Erdélyi Helikon, a havonta nyolcvan oldalon megjelenő, tartalmas, változatos és komoly irodalmi értéket képviselő erdélyi folyóirat. A januári szám Kós Károly sajtó alatt levő új regényéből, az „Ország-építő”-ből közöl önálló részletet. Kosztolányi Dezső, Reményi József, Benedek Marcell, Molter Károly, Halasy-Nagy József, Kovács József, Kovács László, Tolnai Gábor, Kázmér Ernő és Vita Zsigmond tollából kisebb-nagyobb cikkek és tanulmányok jelentek meg. Illyés Gyula, Fekete János és Horváth Jenő remek új versein kívül Szenczei László és Bözödi Jakab György novelláit találjuk még az Erdélyi Helikon új számában, melyet Buday György fametszetei díszítenek. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára évi 600 lei, az Erdélyi Szépművészeti Céh pártolótagjainak és előfizetőinek 500 lei. Egyszeri szám ára 70 lei. A kiadóhivatal örömmel küldi meg ajándékként mindazoknak, akik az Erdélyi Helikon most meginduló új évfolyamára előfizetnek, a folyóirat jubileári Kós-számát, mely az elmúlt évfolyam utolsó számaként jelent meg. Érdeklődések és megrendelések az Erdélyi Szépművészeti Céh címére (Cluj-Kolozsvár, P. Mihai Vitéz u. 10. II.) küldendők.

Színház : Művészet

Holnap este lesz a Dubarry operett bemutatója a színházban

Egységes helyárrakkal játszanak a magyar színházban ma, pénteken, szombaton délután és vasárnap délelőtt 11 órakor. Minden jegy 20 lei. A szezon legnagyobb sikerű darabjait játsszák. Pénteken Zsindelyezik a kaszárnya tetejét, szombaton délután 6 órakor és vasárnap délelőtt 11 órakor Ember a hid alatt kerül színre.

Dubarry nagy premiérje lesz szombaton este. Dubarry a klasszikus operettmuzika remeke, amelynek ősforrása Milöcker.

Dubarryt Szabó Ica énekli.

A királyt Fekete Mihály játssza.

Dubarry lovagja Borovszki Oszkár.

Ihász és Hegyesi Ica táncai pompásak.

Köszegi Margit esemény.

Horváth László, Szabadkai, Bereng szenzációsa.

Dubarry szombaton, vasárnap 6 és 9 órakor.

Dubarry a szezon legnagyobb eseménye.

Ihász—Fekete-társulata február 2-án játszik utolsót Temesvárott. Addig még nagy szenzációi lesznek annak a színházban, amelyen becsülettel, szorgalommal készítik elő Temesvár számára a darabokat. A hátralevő rovid szezonban színrekerül még Egy csók és más semmi operett, Csipetke operett, Kék duna operett, Több mint szerelem bus Fekete László vigjátéka, Aranyifju Hunyady Sándor színműve.

Péntek este félkilenc órakor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Szombat délután hat órakor: Ember a hid alatt.

Szombat este kilenc órakor: Dubarry.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor: Ember a hid alatt.

Vasárnap délután három órakor: Nyitott ablak.

Vasárnap délután hat órakor és este kilenc órakor Dubarry. Rendes helyárrakkal.

Január huszonkilencedikén lesz az ötödik szimfonikus hangverseny

A városi szimfonikus zenekar tizhangversenyre tervezett szeriájának ötödik estje hétfőn, január 29-én este lesz a városi színházban. A zenekart ezuttal Doró Góriant tanár-karnagy vezényli, amelynek műsorán a következő művek szerepelnek: Haydn nyolcadik B-dur, ugynevezett Jagd-szimfóniája, Beethoven Esz-dur zongoraversenyt Hevesi Piroska, a romániai zongoraművésznek egyik legkiválóbbja adja elő. A budapesti Ujság című lap kritikájából idézzük: „Nincsen olyan nehézség, amit játszani könnyedséggel le nem győzne.

Pompás technikájú és rendkívül muzikális előadó. Nincsen olyan zenei probléma, amit természetes muzikálitása meg ne oldana. Előadása magával ragadó volt, a közönség egész este ünnepelte, ráadásokat kért és kapott”. Temesvári bemutatója is esemény lesz. A műsor további részében Gluck-Mottl Balettszvitte és Em. Bach Hamlet nyitánya szerepelnek. A helyárrak a rendes olcsók, vagyis a legdrágább hely 100 lei. A pénztár ma megkezdte a jegyárulást.

Magyar Színház

(Ihász-Fekete)

Pénteken félkilenckor 20 plusz 3 lei:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Szombaton délután 6 órakor 20 plusz 3 lei:

EMBER A HID ALATT

Szombaton este 9 órakor rendes helyárrakkal, Premier:

DUBARRY

Vasárnap d. e. 11 órakor 20 plusz 3 lei:

EMBER A HID ALATT

Vasárnap d. u. 3 órakor 20 plusz 3 lei:

NYITOTT ABLAK

Vasárnap d. u. 6 órakor rendes helyárrakkal:

DUBARRY

Vasárnap este 9 órakor rendes helyárrakkal:

DUBARRY

Rendes helyárrak: 10, 15, 20, 30, 40, 50 lei

— Bukarestben írják alá a Balkán-paktumot. Bukarestből jelentik, hogy a Balkán-paktumot, amelyet Románia, Jugoszlávia, Törökország és Görögország kötnek egymással, februárban írták alá Bukarestben. Ebből a célból az érdekeltektől államok külügyminiszterei ellátogatnak a román fővárosba. A pártgárának a blokkhoz való csatlakozását Boris királynak bukaresti és színházlátogatásai alkalmával dől el.

— A sági katolikus ifjúsági egyesület most tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyet Mihailovits Gyula plébános egyesületi diszelnöke nyitott meg. Az egyesület működéséről Giel Miklós ügyvezető elnök számolt be. A pénztári jelentést Metzger Márton olvasta fel, majd a vezetőséget választották meg. Elnök Bmann Mihály lett, alelnöknek Kann gieser Miklóst, pénztárosnak Kl Mártont, jelvényhordónak Metzger Lászlót, könyvtárosnak Beitz Mihályt, nagynak Mecher Antalt választotta meg, míg választmányi tagok Eller Péter, Schmidt Károly lettek.

* A magyar ifjúsági táncestélye. Idei rövid farsang egyik legkellemesebb multságának ígérkezik a Magyar Ifjúsági szakosztályának szombaton, január 20-án, este 9 órakor a Magyar Ifjúsági nagytérben rendezendő táncestélye, amelyen a zenét a TAC jazz-zenei szolgálatatja. Az ifjúsági szakosztály külön meghívókat ez alkalommal bocsát ki, hanem régi publikumát és érdeklődő barátait ezuton invitálja a kedélyes szórakozásra. Az ifjúsági szakosztály lelkes táncosgárdája garancia arra, hogy minden leány igen jól mulatni.

— A Romániai Rózsakévelők Szövetsége mint minden évben, idén is a közismertté vált virágtomboláját január negyedikén rendez. Ezen alkalommal az ünnepély a Grand Hotel Fendriszteremben lesz.

— Anyja védelmében megölte az apját. Buzeuban két esztendő előtt az akkor tizenhat éves Alexandres Vasul diák agyonlőtte apját, mert nézhette, hogy az az édesanyját bánmazza. A diák azután a tett elkövetéséért való rémületében föbelőtte magát. Elett azonban hosszas ápolás után szemévilágá arán sikerült megmenteni a diákot most vonta felelősségre Buzban a kiskorúak bírósága és tizen napi fogházra ítélte.

— A spanyolnátha az egészség veszedelmes ellensége és ezért védekezni ellene. A betegség alattomosan támad meg a szervezetet. A mostani járvány napokban csak úgy tudunk védekezni fertőzés ellen és úgy tudjuk elhárítani bajt, ha Quadronalt veszünk. A hány Quadronal-tabletta naponta mintegy a fejfájást, a hurutos tüneteket, a lábfájdalmakat, az általános gyengeséget és a torokfájdalmat. Minden naponta be Quadronalt és megszünt minden fertőzéstől. A Quadronal ön egészsége.

* Munkaadók figyelmébe. A temesvári munkásbiztosító pénztár tudomására hozták azokat a munkaadókat, akiket kötelez a biztosításra, hogy január elsejétől a hatodik, negyedik, vagy ötödik osztály illetékeit fizetik aszerint, hogy egyedül, inaskal, vagy munkásokkal dolgoznak.

— Ujra divat a tetoválás. Ujabbban az erdélyi színésznők újra divatba hozták a tetoválást. Erről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, am 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszöveket, színházi beszámolókat, pletykák filmriportokat, egy teljes vigjátékot, folyóiratos regényt és közel száz képet talál olvasó a népszerű színházi képeslapban. E szám ára 20 fillér.

Közgazdaság

Koppány Rezső előadásai Szörényben helyes gazdálkodás praktikus kérdéseiről

Bánsági Magyar Gazdasági Egyesület főtárgya Koppány Rezső oklelt gazda a falusi lakosságot közvetlenül érdeklő és komoly anyagi hasznot hozó aktuális gazdasági kérdésekről, szemesítés, lenmagtermelés, cukortermelés, gyümölcsstermelés, stb. a mezőgazdasági szakelőadásait. Bánsági Magyar Gazdasági Egyesületében Szápárfalván kívül, Lukács Jenővel együtt vasárnap, január 21-én délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor tart hasonló előadást, a következő községekben ismerteti a helyes gazdálkodás praktikus tennivalóit: Sasád, január 27, szombat délután 4 órakor. Igazfalva, január 28, vasárnap

délelőtt 11 óra és délután 6 óra. Monostor, január 29, hétfő délután 6 óra. Bethlenháza, január 30, kedd délután 6 óra. Bodófalva, január 31, szerda délután 6 óra. Vásáros, február 1, csütörtök délután 6 óra. Bodófalva újból február 2, péntek délelőtt 10 óra és délután 6 óra.

Az előadások mindenütt vagy a közönségi vendéglőben, vagy a helyi vezetőség által kijelölt helyen lesznek. A Bánsági Magyar Gazdasági Egyesület a szabályszerű engedély megadása végett a lugosi prefektúrához fordult, amely a szápárfalvai előadást már régebben engedélyezte.

temesvári vasutigazgatóság sorsát ismét veszélyezteti a régi aradi féltékenység

Aradon annyi sikertelen kezdeményezés után ismét mozgalom indult meg a temesvári vasutigazgatóság Aradra való áthelyezése érdekében. Arad gazdasági bizottsága azzal érvelnek, hogy Aradon megvalósuló helyiség áll a vasutigazgatóság áthelyezésére, amelyért bért nem kell fizetni, azonkívül szerintük a vasutnak érdeke, hogy a vasutigazgatóság Aradnál maradjon, Aradon egyesítve a két vasutigazgatóságot. Természetszerűnek találják, hogy az aradi gazdasági érdekek is követelik a vasutigazgatóság áthelyezését.

A vasutigazgatóságnak Aradra való áthelyezését a liberális párt aradmegyei tagozata szintén programpontra tűzte ki és ezt a mozgalmat erőteljesen támogatja. Ebben az ügyben Groza János dr. aradmegyei prefektus és Marcus Mihály dr. a liberális párt aradmegyei tagozatának elnöke Bukarestben tartózkodik és megteszik a szükséges lépéseket a vasutigazgatóság áthelyezése ügyében. Ezzel egyidejűleg mozgalmat indított az aradi kereskedelmi és iparkamara is a vasutigazgatóság ügyében,

amelynek Aradra való áthelyezése Arad kereskedelmi életé szempontjából rendkívül jelentőséggel bír.

Az aradi újabb mozgalomról a temesvári Kereskedők Egyesülete is tudomást szerzett és elhatározta, hogy a temesvári kereskedelmi és iparkamarával közösen teszik meg a szükséges lépéseket a vasutigazgatóság megmaradása érdekében. Temesvár közgazdasági körei elhatározták, hogy a vasutigazgatóság áthelyezése ellen mindent elkövetnek, mert annak Temesvárott való megmaradása a kereskedelem elsőrendű érdeke. Akadnak olyanok is, akik Arad és Temesvár között újból meginduló harcot már is elveszítettnek tekintik, mert politikai vonatkozásokban Aradot erősebbnek tartják.

NEM SZABAD AZ ADÓFIZETŐKET FELESLEGESEN ZAKLATNI. A pénzügyminiszteriumba az adózó polgárok részéről számos panasz érkezett arról, hogy az adóhivatalok olyan egyéneket is állandóan zaklatnak, akiknek semmiféle hátralékuk nincsen. A pénzügyminiszter a panaszokra vonatkozólag vizsgálatot rendelt el, amely a legtöbb panaszt jogosnak találta. Ezzel kapcsolatosan a pénzügyminiszter most az összes pénzügyigazgatóságokhoz közzelmondott intézkedést, amelyben felhívja őket arra, hogy figyelemmel tartassák az adózók érdekeit, hogy ilyen felesleges zaklatásoktól tartózkodjanak. A miniszter ismételtén megjelölte, hogy az adóbejelentéseknek igazságosoknak, de kiméleteknek kell lenni. A behajtásnál figyelemmel kell lenni, nemcsak a kincstár, hanem az adózók érdekeire is.

A kisántant prágai gazdasági konferenciája véget ért. A tanácskozások befejezése után kommunikáltak ki, amely közli, hogy a kisántant államok gazdasági együttműködésének legfontosabb feltételeit tizenhat pontban foglalták össze. Benes kijelentette, hogy a konferencia a legteljesebb eredménnyel járt. A maga részéről Magyarország is megette az ajánlatot, hogy csatlakozzék ahhoz a rendszerhez, amely a

kisántant tagállamai között fennáll. Azok a tárgyalások, amelyeket a kisántant Ausztriával folytat, szép eredményeket érnek. A szovjettel kizárólag gazdasági tárgyalások folynak, mert a politikai kérdéseket a Londonban létrejött megnemtámadási szerződés már elintézte.

A múlt év új cégei. Románia területén a múlt esztendőben a bíróságoknál összesen 3859 új céget jegyeztek be. Ezekből 2800 magáncég, 1059 pedig részvénytársaság.

A temesvári vágóhídon tavaly 82.124 állatot vágtak le. Hogy az ember jóllakhasson: évente sok ezer ártatlan állatnak kell életét adnia. A temesvári vágóhídon 1933-ban összesen 82.124 darab állatot vágtak le. A levágott állatok közül volt 126 bika, 3568 ökör, 2178 tehén, 456 növendékmarha, 11.364 borjú, 51 bivaly, 53 bivalyborjú, 7085 birka, 25.385 bárány, 30.960 hizott disznó, 1133 malac és 263 ló. Ezenkívül rengeteg mennyiségű baromfit is leöltek. Levágott állapotban vidékről a következő húsmennyiségeket hozták be Temesvárra. 3872 kiló marhahús, 19.554 kiló borjúhús, 70.846 kiló sertéshús, 386 kiló tinóhús, 1079 kiló borjúhús. A Temesvárott levágott és vidékről levágva behozott állatok húsat azonban nem mind temesvári közönség fogyasztotta el. Bőségesen jutott abból az országból más városainak, elsősorban Bukarestnek is. Temesvárról a belföldre szállítottak 10.014 kiló baromfit, 350 kiló libasírt, 150 kiló bárányhúst, 127.459 kiló disznóhúst, 158.862 kiló disznósírt. Temesvárról a múlt esztendőben élő állapotban a következő állatmennyiségek indultak külföldre: 3 tehén, 530 ökör, 10 növendékmarha, 33 bika, 2 borjú, 172 ló, 535 kövérdisznó, 290.534 darab baromfi.

Változatlan a buza ára. A temesvári gabonapiacra a takarmányemlék irányzata megszilárdult, míg a buza árában változás nem történt. A piaci árak a következők: 76 kilós temesi buza 360 lei, 77-78 kilós torontáli buza 370 lei, ótengeri 200 lei, újitengeri 150 lei, zab 200 lei, árpa 180 lei, tökmag 620 lei, napraforgómag 310-320 lei. Kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 590-600 lei, korpá zsák nélkül 140 lei, takarmányliszt zsák nélkül 180 lei száz kilonként.

VASÁR NAP

délelőtt 11 órakor az Arany János Társaság ülésén B. Kulcsár Juliska saját szerzeményű dalait éneklő, Sas Jolán verseit szavalja, Teleki Endre Homeros és Arany költészetéről, Ozorai Lajos az ember rendeltetéséről, Vuchetich Endre élet és irodalomról beszél. **Belépés díjtalan.**

Féleuvházi András:

Bombadölt trón

utolsó Habsburg-uralkodó tragédiája

18. folytatás.

Az első, második és harmadik század egy-egy tiszte, egy-egy altiszte és egy-egy közember meg is szoritotta sorsa főherceg kezét.

A negyedik századból előlépett a legtalabbi tiszte és a legidősebb altiszte, amikor a velük jött közlegény egyszerre gyász-állásba vágta magát és kérdéssel megszólalt:

— Királyi fenség, arra kérem, hogy az olasz fronton ne méltóztassék ezúttal többé a lövészárkba küldeni. Harcolunk már két éve az Isonzo mellett. Szeretnénk végre már hazamenni. Hiszen most ígérték meg nektek, hogy hazavezetlek benneteket.

— Akkor is megígérték, hogy hamarosan hazakerülünk és mégsem lett belőle semmi.

— Most azonban én ígérem meg nektek.

— Királyi fenség, haza akarunk menni, hogy megvédjük a hazánkat!

— Nektek ott kell a hazátokat megvé-

delmezni, ahová állítanak benneteket.

Az öreg altiszte, aki ott állott a baka mellett, először szégyelte magát, hogy az olyan fegyelmetlen és beszélni mer. De azért a szívében mégis szerette ezt a fiút és maga is megszólalt:

— Királyi fenség, mi haza akarunk menni. Nem az életünket féltjük itt. Ha kell, szívesen meghalunk a magyar hazáért, de nem Ausztriáért.

— Nem Ausztriáért! — visszhangozta az egész ezred.

A kiáltás megint úgy dübörgött el a messzeségbe, akár a lavina. Mikor az ezred kiáltása elhalt, még mindig akadtak egyes hangok, amelyek ismételték:

— Nem akarunk Ausztriáért meghalni!

József főherceg megértette az embereket. Nem ellenkezett tovább velük.

— Jól van, fiúk, haza fogtok menni. Ti lesztok az elsők. De azt ígérjétek meg, hogy az elindulásig nem csináltok semmi bolondságot!

A tiszték nagyot néztek, de nem mertek szólni.

Az emberek pedig ujjongtak és éljeneztek a főherceget:

— Eljén József apánk!

A főherceg pedig a tisztékkel a divízióirodába ment és ott összeszedte min-

den ékességét és érvelését, hogy a tisztéket meggyőzze arról, hogy engednie kellett a katonák követeléseinek.

— Nem maradt más hátra! Ha ezt az ezredet kiküldjük az állásokba, akkor a katonák honvégyukkal megméltelyezik a többi csapatot is.

— De, ha ezeket a katonákat innen kivonjuk, akkor a többi csapatok hasonló kívánságokkal jönnek.

A tiszték annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy ilyen körülmények között szükség lesz a csapatok átcsoportosítására, azonban ez a jelenlegi körülmények között aligha mehet majd nyugodtan végbe. Annak az aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a francia divízió, amelyet nemrég hoztak ide az olasz harctérre, nem igen fogja csendben nézni ezt az átcsoportosítást.

— A franciákkal rövid lejáratu fegyverszünetet kellene kötni, — vélekedett a főherceg.

— Azonban az erre vonatkozó tárgyalások is eltartanak egy kis ideig, — jegyezte meg Molnár altábornagy.

Azután megállapodtak arra vonatkozólag, hogy az elvonuló magyar csapatok helyébe a havasi gypár divíziót hozzák az állásokba.

— Ez helyes, — mondotta Molnár al-

tábornagy — a havasi gypár divíziójában csupa salzburgi, tiroli és stájer fiú van, akik tudják, hogy ezen a fronton saját szülőföldjüket fogják védelmezni. Meg vagyok róla győződve, hogy derekasan állják meg majd a helyüket.

Azután megtárgyalták a magyar csapatok elszállításának részleteit. Ennél a kérdésnél megállapodtak abban, hogy a löszert és a kézi gránátokat elveszik a hazainduló székelyektől.

— Ez helyes, — állapította meg József főherceg — azt mondjuk majd nekik, hogy a municióra szükségük van azoknak a csapatoknak, amelyek őket felváltják.

Amikor a megbeszélés után József főherceg a tisztékkel együtt kilépett a sötét éjszakába, odakint hóvihar fogadta őket. Azonban a vihar üvöltésén is keresztülhallatszott a közeli frontról a lövöldözés zaja.

— Kitartanak majd a csapatok? — kérdezte a főherceg.

— Mindenesetre, királyi fenség, — válaszolta Molnár altábornagy — ott elől nincsen idejük arra, hogy megtárgyalják a különböző manifesztumokat és rendeleteket. Ott lőnek és visszalőnek.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, január 19. Bukarest. 1: Gramofon. 2.15: Könyű zene. 6: Rádiózenekar. 9: Szimfonikus hangverseny. **Budapest.** 10.45: Hírek. 11.1: Felolvasás, közben gramofonlemezek. 1.05: Jazz-zene. 1.30: Hírek. 2.30: Vokálkvartett. 3.40: Hírek. 4.30: Diákfelőrá. 5: „Maga-té”, Jónás Károly csevegése. 5.45: Időjárás, hírek. 6.30: Bachmann-trió. 7.35: Takács Aliz hegedül. 8.10: Külügyi negyedóra. 8.30: Operaházi előadás, első felvétel után hírek. 11.30: Időjárásjelentés, majd cigányzene. 12.15: Len Baker-jazz. **Bécs.** 1: Allástanok zenekara. 5.55: Gitár zene. 6.30: Női altének. 8.20: Zenei újdonságok. 9: Farsangi zene. 11.55: Művészlemez. **Belgrád.** 12: Rádiózenekar. 8.30: Délszláv dalok. 9.30: A királyi gárda fuvós

zenekara. 11: Gramofon. **Breslau.** 1: Könyű zené. 8: A filharmonikusok tánczeneje. 11.35: Beethoven két zongoraszónátája. 12.25: Hangverseny, tenordalokkal. **Frankfurt.** 5: Délutáni zene. 11.45: Vidám negyedóra. 12: Beethoven zene. **München.** 5: Rádiózenekar. 6.50: Schubert és Schumann dalok. 7.30: Gramofon. **Milánó.** Este 8.30: Gramofon. 10: Szimfonikus hangverseny. **Róma.** 5: Loyonnet Pál zongorázik. 8.30: Gramofon. 10.20: Velencei éj, színmű zenével. Bloch: Szent szolgálat, zenemű ének és zenekarra. **Prága.** 11.10: Gramofon. 1.10: Gramofon. 10.20: A tündérr király című opera előadása. **Stockholm.** Este 8.30: Zongorajáték. 10.30: Gramofon. 11: Karének. 11.30: Könyű zene. **Strassburg.** 7: Könyű zene 8: Trió. 10.30: Hangverseny. **Varsó.** 1.05: Jazz. 5.55: Lilian szoprán és Braginska mezzoszoprán kettősei. 7.20: Tánceta. Farsangi est. 9.15: Filharmonikus hangverseny.

11.40: Tánczene. **Zágráb.** 6: Orosz énekkar. 11.15: Tánczene. **Szombat, január 20. Bukarest.** 1: Gramofon. 2.15: Könyű lemezek. 6: Zene a Lafayettből. 9.45: Énekszám. 10.15: Tánclemezek. 11: Rádiózenekar. **Budapest.** 10.45: Hírek. 1.05: Ének zongorakisérettel. 1.30: Hírek. 2.30: Zongora, hegedű és gordonka trió. 3.40: Hírek. 5: Meseóra. 5.45: Időjárásjelentés, hírek. 6: Helyszíni közvetítés a svábhegyi csillagvizsgálóból. 6.40: Kalmár Pál magyar nótákat éneket cigánykisérettel. 8: „Giuditta” zenei vígjáték. 11: Hírek. 11.20: Mandits szalon és jazz-zenekar. 12.25: Cigányzene. **Bécs.** 1: Szimfonikusok. 2.10: Balletzene. 5.30: Népénekkar hangverseny. 6.45: Gramofon. 7.45: Sport. 7.55: Lehár: Giuditta, zenei vígjáték. 11.10: Rádió zenekar. **Belgrád.** 12: Gramofon. 1.05: Zenekar. 9: Rádió zenekar, énekszámokkal. 12: Nép-

zene. **Berlin.** 6.15: Dalok a szentimermus korszakából. 6.30: Mozart D-dúr szobta két zongorán. 9.05: Vidám est. Éjjeli. 1: Tánczene. **Frankfurt.** 5: Tarka népt. 11.45: Tarka est. 12: Éjjeli zene. **München.** 6.10: Tánczene. 9: Gramofon. 9.40: Opera előadás. **Róma.** 6.15: Hegedűművész hangverseny. 10: Opera előadás. **Prága.** 5: 6.25: Gramofon. 9.15: Voldan énekes estje. 9.40: Keresztül a farsangi vil. **Stockholm.** 5.05: Szórakoztató zene. Gramofon. 8.30: Régi tánczene. 11: M. tánczene. **Strassburg.** 7: Hangverseny. 10.30: Zongora és ének hangverseny. 12: Tánczene. **Varsó.** 1.05: Szalonzene. Beethoven szonáták. 7.20: A varsói zsidó zsidó hangverseny. 9: Dalok és zenek a télről. 10.20: Chopin művek zong. **Zágráb.** 6: Trió. 9.15: Hangverseny. 12: Tánczene.

Egyes szó ára 5 lei; vastagabb betűvel 5 lei. **Állástkeresők** szavankint 2 leit fizetnek. Jelégés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelégével ellátott írásból ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begyelcsőbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: **Belvárosban:** Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. **Gyárvárosban:** Kardos-trafik, Kossuth-tér. **Gránátos-utca sarok,** Messinger-Fő-utca 27. **Józsefvárosban:** Martrafik, Küttl-tér. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Házasság

Férjhez adnám
harminc év körüli izr. unokahugomat negyven év körüli jó és biztos jövedelmű férfihez. Leveleket a kiadóba kérek „Megértés” jeligére. (1684)

Általmazás

Február 1-re
csecsemő mellé keresek olyan kisaszszonyt, aki önállóan és perfektül ért a gyermekápoláshoz. Ajánlatokat „Gyermek” jeligére a kiadóba. Csak bizonyítvánnyal rendelkezők jönnek számításba. (130)

Szépségápolás hajfestés tartóshullám
J. WALTRICH
fodrásznál
Fő-utca és Kossuth-tér sarkán, 6-os villamos végállomásánál.

Állást keres

Intelligens nő
ki perfektül süt, főz, magányos urhoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Nem nagy fizetést, hanem otthont keres s vidékre is megy. **Csúbla Borbála,** IV., Zöldpázsit-utca 26. (59)

Idősebb nő
jó bánásmódot és csekély fizetésért vállal kis háztartásban könnyebb munkát. Cim a kiadóban. (1685)

10.000 lei óvadékkal
pénzbeszedői, raktárnoki, irodaszolgai, vagy ehhez hasonló állást keres közép-korú férfi. Cim a kiadóban. (61)

Adás-vétel

Kivételes alkalom!
Elsőrangú kiállítású, prima angol szövettől készült frakk- és smokingöltöny, alig használt, magas termetre, együtt eladó 1800 leiért. Megtekinthető: **Józsefváros, Bonnáz-utca 21, II. em., özv. Várnayné d. e.** 10—6 óráig. (53)

Pallas-lexikon
teljes jókarban lévő, olcsón eladó. Cim a kiadóban. (1890)

Francia „Dogkart”
hajtóköcsi, jó karban, olcsón eladó. **Schnitzár, Tirol-utca 36.** (3776)

Sürgősen eladók
könyvszekrény, rézmosdó, szalagarnitura, íróasztal, zongora, pianó, varrógép, harmoniumok stb. **Belgiana, I., Zápolya-utca 7.** (36)

Sárgarezet,
bronzot és vörösrzet legmagasabb áron veszünk. **Friedrich Testvérek R.-T., Timisoara.** Telefon 950. (43)

Adok
egy regényt, vagy akár irok is egyet kívánságra, adott téma szerint, egy Standard írógépért. **Wagner Fr., Resita.**

Sovignon, Furmint, Rizling
és vörösbort különlegességek az Arad-hegyaljai szőlőnagybirtokosok szövetkezeténél. **I., Liget-ut 4.** Telefon 913. (48)

Fagymentes klozett vízőblítő
22.126 sz. szabadalom
Kapható
Ing. S. Márton
vívvezeték szerelő-műhelyében
Timisoara, Str. Lenau 2.
Telefon 74

Értékesítés

Teljesen különbejárta
szoba, butorozva, azonnal kiadó. **IV., Preyer-utca 11.** (41)

Gyárvárosban kétszobás
lakást mellékkeliségekkel február 15-re vagy március 1-ére keresek. Gyermektelen házaspár, pontos fizető vagyok. **Löwinger Károly, (Regatta) Autóklub vendéglős.** (52)

Temesvári Bank épületében
modern 3 és 5 szobás lakás azonnal kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél. (3121)

Tarkó fotószalon
Lugos
Regele Ferdinand (Bonnáz-utca) 24
művészi fényképeket készít rendkívül jutányos áron.
A Déli Hírlap minden előfizetője, akinek előfizetése negyedévre rendezést nyert
ingyen
kap egy visíte fényképet, aki pedig félévre rendezte előfizetését cabinetképet kap teljesen ingyen.

Különítele

Egyedülálló
biztos jövedelemmel rendelkező idősebb ur, élethossziglan kellemes otthont talál 3 tagú biztos jövedelmű uri családnál. Leveleket „Kellemes otthon” jeligére a kiadóba kérek. (30)

Varrónót
ki perfektül varr és szab, némi tőkével társnőnek keresek most nyíló uri és női szabászati üzletemhez. Cim a kiadóban. (49)

Fordítóirodám

Belváros, Szent György-tér 2. sz. alatt ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kért nyek, kereskedelmi levelek, szerződések zonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU

törvénytiszta hites fordító, román gyor a bukaresti prefektúra és Temesvár volt első fordítója.

OLLA
a legjót védő fertőzőbetegség ellen

Önnek is kell olvasni a könyvpiac legutolsó újdonságait

Baradlai: Változott viszony miatt (2. kiadás) Lei 6
Erdős Renée: Csendes kiki Lei 10

Rachmanova: Szerelmem Cseka-halál (egész bőr) Lei 15
Házasság a vörös viharban (egész bőr) Lei 15

Hacsek és Sajó: Legujabb sor Lei 10

Romanov: Három pár selyem harisnya — Lei 60

Kaphatók a **CULTURA** könyvkereskedésben, Hunyadi-ut. **A Déli Hírlap** olvasóin árkedvezmény.